

Nr 36/1971.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
om lagberedningen.

Den av landskapsstyrelsen tillsatta förvaltningslagskommittén har i sitt andra delbetänkande av den 5 juni 1970 (Bet. 5/1970) gjort en särskilt undersökning rörande lagberedningens organisation. I betänkandet framhålles härvid bland annat:

"Enligt nuvarande arbetsordning åligger det lagberedningssekreteraren ensam att bereda och föredraga lagförslag för landskapsstyrelsen. För större lagstiftningskomplex tillsättes i allmänhet särskilda lagberedningskommittéer. I vissa fall sker lagberedningen också i samråd med eller efter hörande av den föredragande, till vars förvaltningsområde lagen ansluter sig.

I större förhållanden skulle en lagberedning sådan den förekommer i statsförvaltningen givetvis vara önskvärd. Lagberedningen skulle då erhålla allmänna direktiv för ett lagstiftningsärende samt uppgöra förslag i enlighet med dessa. Förslaget skulle sedan omhändertas av den avdelning frågan berör och framställningen till landstinget skulle i sinom tid avlåtas av landskapsstyrelsen med vederbörande avdelnings föredragande som kontrasignerande. Ett sådant förfarande skulle dock förutsätta, att det antingen fanns en särskild jurist vid varje avdelning eller att lagberedningsjuristen skulle som sakkunnig deltaga i föredragningen i landskapsstyrelsen.

Det är otvivelaktigt så att ett dylikt system skulle vara till fördel för såväl lagberedningen som för vederbörande föredragande. Lagberedningens ställning som obunden fackinstans skulle därmed understrykas samtidigt som vederbörande föredragande från början skulle bli väl insatt i lagförslaget och motiveringen för detsamma.

Med hänsyn till förhållandena inom landskapsförvaltningen har kommittén ansett, att man borde gå en medelväg mellan ovanskisserade och nuvarande system. Lagberedningen skulle få en specialställning på sidan av de övriga avdelningarna. Dess chef skulle kallas lagberedare och till dess förfogande skulle stå en laggranskningsnämnd. Lagberedaren skulle vara föredragande men initiativet till hans ärenden skulle kunna utgå från olika grunder:

- 1) lagstiftningsinitiativ, som väcks av lagberedningen;
- 2) initiativ, som tas av annan avdelning, överföres efter beslut om direktiv till lagberedningen; samt
- 3) landskapsstyrelsen ger lagstiftningsuppdraget på grund av hemställning från landstinget eller på grund av initiativ inom kollegiet.

I samtliga tre fall skulle lagberedningen först utarbeta förslaget till lagframställning och föredraga detsamma för landskapsstyrelsen. Landskapsstyrelsen skulle därvid kunna bestämma, att a) lagberedningens förslag överlämnas till landstinget efter handläggning av landskapsstyrelsen på föredragning av lagberedaren, b) att ärendet överföres till att föredragas av vederbörande avdelningschef, varvid beslut fattas om att förslaget överlämnas till landstinget eller c) att innan beslut om att ärendet överlämnas till landstinget, vederbörande föredragande eller eventuellt andra sakkunniga höres.

Lagstiftningsinitiativ i landskapsstyrelsen skulle även kunna överföras till särskilda lagberedningskommittéer, vars lagförslag i första hand föredrages av lagberedaren, varvid det beslutes huruvida alternativ b) eller c) anlitas.

Förordningar skulle fortfarande utfärdas på föredragning av lagberedaren. Föredragning kunde vid behov ske i närvaro av vederbörande avdelningschef eller också skulle denne skriftligt få avge utlåtande över lagberedningens förslag till förordning.

Bestämmelser om lagberedningen skulle i förvaltningslagen vara kortfattade medan noggranna bestämmelser skulle ingå i en särskild landskapslag om lagberedningen samt i en av landskapsstyrelsen för lagberedningen antagen arbetsordning."

Landskapsstyrelsen har även för sin del omfattat den av kommittén föreslagna organisationen av lagberedningen. Den föreslagna nyordningen skulle sålunda innebära, att den nuvarande lagberedningsbyrån och den därigenom lagfästa laggranskningsnämnden ombildas till en särskild lagberedning. Förutom de åtgärder som förvaltningslagskommittén föreslagit avser landskapsstyrelsen att i högre grad än tidigare anlita s.k. fasta lagberedningskommittéer, i vilka inom ifrågavarande lagstiftningsområde särskilt sakkunniga skulle utses. För närvarande arbetar tvenne sådana kommittéer, nämligen skattelagskommittén och trafiklagskommittén. Mandattiden för sådana fasta expertkommittéer skulle som regel vara densamma som landskapsstyrelsens. För att möjliggöra att tillträdande landskapsstyrelse skulle utse laggranskningsnämnd för samma mandatperiod som landskapsstyrelsen, föreslås att tjänstgöringsperioden för laggranskningsnämnden skulle börja den 1 februari.

Lagberedningen skulle under landskapsstyrelsens överinseende leddas av lagberedaren, som tillika skulle vara ordförande i laggranskningsnämnden.

Med beaktande av att arbetsuppgifterna för lagberedningen under senare år alltmera ökat och med hänsyn till att stora lagreformer är

att vänta har landskapsstyrelsen ansett det nödvändigt att föreslå att en ny ordinarie tjänst skulle inrättas vid lagberedningen. Innehavaren av denna tjänst skulle kallas lagberedningssekreterare. Som förebild för en sådan tjänst har använts de fyra från år 1970 nyinrättade lagstiftningssekreterartjänsterna vid justitieministeriets lagstiftningsavdelning.

Lagberedningssekreteraren skulle närmast ha till uppgift att bereda och för landskapsstyrelsen föredra förslag till landskapsförfordningar och instruktioner. Han skulle även fungera som sekreterare för olika lagberedningskommittéer och för laggranskningsnämnden.

Såsom kompetenskrav för tjänsteinnehavaren skulle uppställas juriskandidatexamen och för lagberedningsarbete erforderlig förmåga.

Landskapsstyrelsen har i övrigt huvudsakligen omfattat kommitténs förslag till utformning av landskapslagen om lagberedningen. I 4 § har dock införts ett förtydligande moment, enligt vilket de allmänna bestämmelserna om föredragande som ingår i landskapslagen om landskapets centrala ämbetsverk även skulle gälla lagberedaren och lagberedningssekreteraren. Ett liknande förtydligande har även införts i 13 § 1 mom. Dessutom föreslås ett stadgande om ombildning av nuvarande lagberedningssekreterartjänsten till lagberedartjänsten ingå ilagens slutstadgande (15 §).

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om lagberedningen.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

På lagberedningen ankommer att bereda lag- och andra författningsförslag samt avgiva utlåtanden i juridiska frågor.

För den lagtekniska och språkliga granskningen av lag- och andra författningsförslag tillsättes vid landskapsstyrelsen en laggranskningsnämnd, som är anknuten till lagberedningen.

2 §.

Lagberedningen åligger att bereda och för landskapsstyrelsen föredra förslag till lagframställningar till landstinget samt förslag till landskapsförfordningar och sådana landskapsstyrelsebeslut som skall publiceras i Ålands författningssamling, såvida landskapsstyrelsen icke ålagt avdelning vid det centrala ämbetsverket viss sådan uppgift.

3 §.

Laggranskningsnämndens uppgift är att till landskapsstyrelsen avgiva av denna begärda utlåtanden angående förslag till lagar och förordningar samt angående förslag till de beslut av landskapsstyrelsen, som skall publiceras i Ålands författningssamling.

Laggranskningsnämnden äger särskilt undersöka, huruvida i framställning ingående lagförslag i något avseende skulle komma att överskrida landstingets lagstiftningsbehörighet och huruvida förslag till landskapsförordning eller landskapsstyrelsens beslut kunde komma att överskrida landskapsstyrelsens förvaltningskompetens.

4 §.

Vid lagberedningen finnes en lagberedare och en lagberedningssekreterare, vilka båda är föredragande vid landskapsstyrelsen.

Vad angående föredragande vid landskapsstyrelsen är särskilt stadgat skall jämväl äga tillämpning beträffande lagberedaren och lagberedningssekreteraren.

Inom ramen för i ordinarie årsstaten anvisade anslag må vid lagberedningen finnas ordinarie och extraordinarie tjänstemän.

5 §.

Kompetensvillkor för lagberedaren är för domartjänst stadgade kunskapsprov jämte för lagberedningsarbete erforderlig förmåga och skicklighet.

Kompetensvillkor för lagberedningssekreteraren är juriskandidatexamen jämte för lagberedningsarbete erforderlig förmåga.

Kompetensvillkor för övriga tjänstemän är för arbetsuppgifterna nödig utbildning och erfarenhet.

6 §.

Angående besättande av tjänst vid lagberedningen gäller vad därom i landskapslagen om det centrala ämbetsverket i landskapet Åland är stadgat.

7 §.

Laggranskningsnämnden består av lagberedaren såsom ordförande och tvenne av landskapsstyrelsen förordnade fasta ledamöter, vilka genom sin tidigare verksamhet anses ha förvärvat för lagberedningsarbetet erforderlig förmåga och skicklighet samt av vilka åtminstone den ena skall ha avlagt för domartjänst stadgade kunskapsprov.

Landskapsstyrelsen må dessutom förordna högst tre personer till adjungerade medlemmar av laggranskningsnämnden, då arten av någon granskningsuppgift det påkallar.

Lagberedningssekreteraren är sekreterare i laggranskningsnämnden.

- 5 -

8 §.

De fasta ledamöterna av laggranskningsnämnden deltagar i handläggningen av alla förekommande ärenden. Adjungerad ledamot deltagar endast i handläggningen av den granskningsuppgift, för vilken han förordnats.

9 §.

De fasta ledamöterna av laggranskningsnämnden förordnas för två år i sänder. Tjänstgöringsperioden begynner den 1 februari.

10 §.

Har handläggningen av något ärende i laggranskningsnämnden icke avslutats, då tjänstgöringstiden utlöper, må landskapsstyrelsen förordna att avgående ledamot skall handha uppdraget till dess ärendet slutbehandlats.

11 §.

Lagberedningen är berättigad att i de ärenden, som av den skall beredas, höra sakkunniga.

Landskapsstyrelsen må även tillsätta särskilda lagberedningskommittéer.

12 §.

Lämnar ledamot av laggranskningsnämnden sitt uppdrag före tjänstgöringsperiodens utgång eller får han förhinder, skall i hans ställe förordnas en annan, såvitt arbetet vid laggranskningsnämnden det påkallar. Har handläggningen av något ärende icke avslutats, då hindret upphört, skall vad i 10 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

13 §.

Angående tjänstemännens vid lagberedningen rättigheter och skyldigheter gäller i tillämpliga delar vad angående tjänstemännen vid det centrala ämbetsverket är stadgat.

Åt medlem av laggranskningsnämnden erlägges av landskapsstyrelsen fastställt arvode, i vilket ingår ersättning för laggranskningsnämndens sammanträden.

Ifrågavarande arvoden erlägges med motsvarande tillämpning av vad om utbetalning av extraordinarie befattningshavares avlöning är stadgat.

14 §.

Landskapsstyrelsen må i arbetsordning utfärda närmare bestämmelser angående lagberedningen.

15 §.

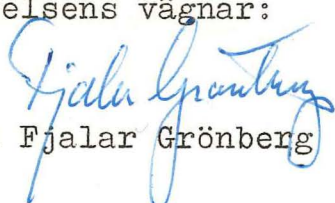
Denna lag träder i kraft den 1 januari 1973.

Genom denna lag ombildas den nuvarande lagberedningssekreterartjänsten till en lagberedartjänst vid lagberedningen, varvid nuvarande lagberedningssekreteraren utan minskning av löneförmåner överflyttas till lagberedartjänsten.

Inom ramen för i ordinarie årsstaten upptaget anslag må den i denna lag avsedda lagberedningssekreterartjänsten inrättas även före denna lags ikraftträdande.

Mariehamn, den 1 november 1971.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Vicepresident Ejal Grönberg

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson.